

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Частина 1

**Полтава
2021**

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Частина 1

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)
3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 140-Н від 25 серпня 2021 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **О. В. Манжура**, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор:

А. С. Ткаченко, к. т. н., директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

Л. М. Шимановська-Діаніч, д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту ПУЕТ;

Т. В. Онішко, д. і. н., професор, завідувач сектору документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах кафедри менеджменту ПУЕТ;

Л. С. Франко, ст. викладач, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

М. Є. Розоза, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Н. В. Карпенко, д. е. н., професор, завідувач кафедри маркетингу ПУЕТ;

Г. О. Бірта, д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ПУЕТ;

Г. П. Хомич, д. т. н., професор, завідувач кафедри технологій харчових виробництв і ресторанного господарства ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий
3-41 інститут денної освіти : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – Ч. 1. –
334 с.

ISBN 978-966-184-417-8

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Готельно-ресторанна справа; Харчові технології; Освітні педагогічні науки; Облік і оподаткування; Менеджмент; Інформаційна, бібліотечна та архівна справа; Публічне управління та адміністрування; Комп'ютерні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування; Економіка; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Товарознавство та експертиза в митній справі; Маркетинг.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено

ISBN 978-966-184-417-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021

Журавель М. В., Тодорова І. С. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця через проєктну діяльність.....	190
Заліський А. С., Петренко І. М. Формування в магістрів професійного інтересу до управлінської діяльності	195
Коваль П. В., Тодорова І. С. Етапи реалізації ресурсно-орієнтованого підходу як засобу оптимізації процесу формування професійної компетентності майбутніх фахівців з економічної кібернетики	200
Куроп'ятник К. О., Кононець Н. В. Модель методичної системи формування цифрової компетентності майбутніх викладачів дисциплін комп'ютерного циклу в процесі вивчення основ програмування.....	206
Лещенко І. В., Усанов І. В. Міжнаціональна толерантність як філософське і психолого-педагогічне поняття	211
Лисяк В. Ю., Петренко І. М. Методологічні аспекти дослідження проблеми управління навчально-творчою діяльністю студентів	217
Макаревич Р. В., Петренко І. М. Безпека людини в умовах запровадження високоефективних технологій інтенсивного навчання	223
Маньковська Д. А., Кононець Н. В. Емоції та почуття в освітній теорії та практиці.....	228
Мельник В. С., Петренко І. М. Дидактична модель реалізації проєктного підходу до організації науково-дослідницької діяльності студентів у вищій школі.....	235
Миколаєнко В. І., Нестуля С. І. Структурні компоненти готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності	241
Митрофанов О. А., Тодорова І. С. Педагогічні принципи формування пізнавальної діяльності студентів економічних університетів	245

2. Концепція та методологія реалізації науково-дослідницької діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу університетів : монографія / авт. : О. І. Бульвінська, Н. О. Дівінська, Н. О. Дяченко та ін. – Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2016. 178 с.
3. Кононець Н. В. Педагогічні інновації вищої школи: ресурсно-орієнтоване навчання / Кононець Н. В. // Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Полтава, 2012. – Вип. 54. – С. 76–80.
4. Кононець Н. В. Компетентнісний підхід у професійній діяльності: електронний посібник для самостійної роботи та дистанційного навчання студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Менеджмент (Управління навчальним закладом) / Кононець Н. В., Гриньова М. В. – Полтава, 2021. – 26 с.
5. Нестуля О. О. Проектний підхід (project-based learning) до викладання дисципліни «Основи лідерства» для магістрантів спеціальності 011 освітні, педагогічні науки в умовах дистанційного навчання / Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н. В. // Психологія та педагогіка: історія розвитку, сучасний стан та перспективи досліджень : зб. наук. робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (18–19 вересня 2020 р., м. Одеса). – Одеса : ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. – С. 60–63.
6. Kononets N., Ilchenko O., Mokliak V. Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE. July 2020. ISSN 1302-6488. – Vol. 21 Number: 3 Article 14. P. 199–220.

УДК 378

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В. І. Миколаєнко, магістр спеціальності Освітні, педагогічні науки освітня програма «Педагогіка вищої школи»

С. І. Нестуля, д. пед. н., професор – науковий керівник.

Анотація. У статті визначено структуру готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності. Обґрунтовано визначення взаємопов'язаних компонентів формування такої

готовності (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, конструктивний, особистісний).

Ключові слова: структура, компоненти, готовність, підготовка, майбутні фахівці з туризму.

Abstract. The article defines the structure of readiness of future tourism specialists for professional activity. The definition of interconnected components of formation of such readiness (value-motivational, cognitive, constructive, personal) is substantiated.

Key words: structure, components, readiness, training, future tourism professionals.

Постановка проблеми. Зростання потреб споживачів сфери туризму формують запит на висококваліфікованого фахівця досліджуваної галузі, тому доцільним вважаємо, на основі проведених наукових пошуків з питань формування готовності майбутніх фахівців сфери туризму до професійної діяльності, дослідити особливості підготовки фахівців доної сфери та визначено низку її важливих характеристик, зокрема структурні компоненти досліджуваного феномену.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Сучасні науковці мають різні погляди на виділення складових компонентів структури готовності майбутніх фахівців сфери туризму. Пріоритетними для нашого дослідження стали погляди таких вчених як: С. Гаркуша, М. Дьяченко та Л. Кандибович, Н. Іпполітов, Л. Кондрашова, Н. Павлишина, Є. Приступа, В. Сластьонін, Л. Служинська, І. Ярощук та інші.

Формулювання мети. Метою статті є визначення структурних компонентів готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Новітні тенденції розвитку туризму заохочують ринок праці до збільшення кількості кваліфікованих фахівців з туризму. Однією з головних умов ефективності їх праці є готовність до професійної взаємодії зі споживачами туристичних послуг.

У загальному формування готовності особистості до діяльності розглядаємо як цілеспрямований, спеціально організований процес оволодіння суб'єктом діяльності її складовими

компонентами. Науковцями визначаються різні сукупності компонентів готовності, які залежать від досліджуваного напрямку професійної діяльності.

Визначаючи структуру готовності майбутніх фахівців сфери туризму до професійної діяльності як складне динамічне утворення, можна виокремити найбільш суттєві складові. До них можуть належати *ціннісно-мотиваційний, когнітивний, конструктивний та особистісний* компоненти.

Зміст *ціннісно-мотиваційного компоненту* передбачає наявність у майбутніх фахівців з туризму позитивної мотивації щодо діяльності у професійній сфері, прийняття принципів та завдань своєї діяльності, а також мотивації до професійного саморозвитку.

Поєднання в особистості різних мотивів створює внутрішню детермінацію професійної поведінки. Досліджуючи сформованість *ціннісно-мотиваційного компоненту*, виокремлено такі групи мотивів (рис. 1):

Рисунок 1 – Групи мотивів за ціннісно-мотиваційним компонентом

Когнітивний компонент готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності забезпечує цілісність уявлень про діяльність у досліджуваній сфері, активізує пізнавальну роботу майбутніх фахівців, сприяє збагаченню когнітивного

досвіду для вирішення тих чи інших теоретичних і практичних завдань, забезпечує інформаційну основу їх майбутньої професійної діяльності.

Когнітивний компонент готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності має такі складові: знання основ організації та управління діяльністю у сфері туризму; знання міжособистісних і міжгрупових відносин, які можуть впливати на професійну діяльність; способи комунікації різних категорій населення; знання соціокультурних факторів та їх вплив на індивіда; знання професійних вимог до фахівців з туризму.

Конструктивний компонент готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності ґрунтується на комплексі професійних умінь та навичок, які передбачають усвідомлене оволодіння та здійснення діяльності.

Він містить в собі здатність виконувати конкретні професійні завдання, вирішувати професійні ситуації, що виникають, впроваджувати прийоми самостійного і мобільного розв'язання професійних завдань, здійснювати пошуково-дослідницьку діяльність, формувати ключові професійні навички.

Особистісний компонент готовності майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності визначає сукупність їх професійних та особистісних якостей як стійких особливостей людини, рис характеру, що зумовлюють ефективність діяльності. Вони, у тому числі, включають здатність майбутніх фахівців до самоорганізації та усвідомлення основ своєї професійної діяльності у сфері туризму.

Зазначимо, що виокремлені компоненти підготовки майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, конструктивний та особистісний) взаємопов'язані та взаємодоповнюючі, формують особистість професіонала для подальшої адаптації та реалізованості на підприємствах сфери обслуговування, вибудовування власної кар'єри та формування стратегії життєвого успіху.

Висновки. У результаті проведення дослідження здійснено теоретико-методологічний аналіз та визначено компоненти підготовки майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі вбачаємо в аналізі принципів і функцій професійної підготовки майбутніх фахівців з туризму до професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Безкоровайна Л. В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства у вищих навчальних закладах : дис. ... д-ра. пед. наук / Безкоровайна Л. В. Запоріжжя, 2018. – 698 с.
2. Віндюк А. Структурні компоненти готовності майбутніх фахівців з готельно-курортної справи до професійної діяльності / Віндюк А. // Молодь і ринок. – 2011. – № 5 (76). – С. 76–81.
3. Земліна Ю. В. Структура та компоненти професійної готовності фахівців з туризму // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського : Педагогіка і психологія. – 2013. – № 40. – С. 207–211.
4. Люта Д. Структура, критерії та рівні готовності майбутніх фахівців із туризмознавства до професійної діяльності у сфері соціального туризму / Люта Д. // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2020. № 31. – Т. 3. – С. 310–315.

УДК 378

ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

О. А. Митрофанов, *магістр спеціальності Освітні, педагогічні науки освітня програма «Педагогіка вищої школи»*

І. С. Тодорова, *к. психол. н., доцент – науковий керівник*

Анотація. В статті обґрунтовано необхідність формування пізнавальної діяльності студентів економічних університетів. З'ясовано, що організація навчального процесу у відповідності до принципів науковості, систематичності, розвитку і саморозвитку, оптимальності, управління та самоуправління, індивідуальності, необхідності та достатності наукової інформації, забезпечує сприятливі умови для розвитку пізнавального інтересу, формування мотивів і мотивації навчання.